SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:
Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja:
Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) **vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni", Vodnikove ulice št. 2.**

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah **št. 2, I., 17.**

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 271. V Ljubljani, v torek 24. novembra 1896. **Letnik XXIV.**

Domači prepir.

Konflikt med Avstrijo in Ogersko stopil je vsled zadnjega nujnega predloga posl. dr. Pattai in sodr. v nov stadij. Razmerje med kabinetoma na Dunaju in v Pešti bilo je sicer že popreje napeto, vzlasti vsled znanega famoznega „Nemzet"-ovega članka, v katerem je mentor ogerske državnozborske večine Badeniju s tisto čudovito smelostjo levite bral, katera je značilna njegovemu židovskemu značaju. Toda tedaj se je očiti razpor na odločne rekriminacije naše vlade zakril s tem, da je Banffy zatajil svoje duševno dete in svojo nedolžnost dognal celo z alibi-dokazom.

Drugačen je naš notranjepolitični položaj postal vsled omenjenega predloga. Debata, katera se je vršila 16. t. m. v drž. zboru, in še bolj glasovanje o predlogu samem vzburilo je silno naše sangviniške sosede na vzhodu. Boli jih Luegerjev rezki sarkazem, boli jih prijenljivost vlade napram antimažarskemu gibanju po Avstriji, — a najbolj jih skeli zavest, da niti stara, doslej toliko zanesljiva nemška „levica", s katero se je l. 1867 in še pozneje dvakrat tako lepo dalo paktirati, ni besedice ni upala črhniti v obrambo svojih ogerskih zaveznikov.

V zadnjem času uprizorila se je bila — središče jej je bilo na Dunaju samem — po domačih, ogerskih, berolinskih in celo petrograških časopisih silovita gonja, koji je bil jedini namen, prepričati avstrijsko vlado, da je ohranitev nemške „levice" brezpogojno potrebna za vspešen in normalen razvoj naše države, ter da naj vlada z mogočnimi svojimi sredstvi ob bodočih državnozborskih volitvah skrbi za to, da pokrepljena „levica" postane zvestovdana vladna — desnica.

Toda grof Badeni se je delal, kakor da ne bi čul sirenskih glasov, katere je, dasi so prihajali zdaj v mažarskem, zdaj ruskem, zdaj pruskem kostumu, takoj spoznal kot izrodke domačih dunajskih, petoliznih židovskoliberalnih „prijateljev".

Mažarska vladna klika stavila je bila vse svoje upanje v to, da se s pomočjo vlade liber. „levica" ohrani v našem parlamentu kot močna in merodajna stranka kakor doslej.

Namigavala je celo naši vladi na jako jasen in nedvoumen način, da naj se v to svrho, ako treba, nekoliko vzgleduje nad zadnjimi ogerskimi volitvami t. j., da naj, če ne gre drugače, z orožjem, silo, denarjem in drugimi protizakonitimi sredstvi poraženemu avstrijskemu liberalizmu pomaga zopet na noge.

Odgovor na te prijateljske nasvete bila je debata v državnem zboru in vladna izjava z dne 16. t. m. Mažarska vladna klika je vsled tega čisto poparjena. In že postaja bolj prijenljiva. Mažarska vlada, katera je bila najpreje in rekel bi — ex kathedra — v „Nemzetu" naskočila avstrijski kabinet, jo je bila skupila in je takoj kakor polit pudelj ostavila bojno prizorišče. S tem večjim pogumom pa je mesto nje — kar je dejanjsko iste vrednosti — avanzirala liberalna večina ogerskega državnega zbora v boj — za avstrijske lažiliberalce, katere je z Badenijevo pomočjo mislila rešiti gotove smrti. Toda tudi zaman. Izpodletela je torej definitivno rafinirana nakana ogerskih in dunajskih židov, da bi si od onstran Litave sem po znanem mažarskem receptu ustvarili v našem bodočem državnem zboru stranko, katera bi brez premisleka avstrijske koristi prodajala nenasitni mažarski požrešnosti.

Ta nakana na naše žepe se je tedaj izjalovila. Hinc illae lacrimae sedaj po mažarskih časopisih!

Toda groženj in rotenja ogerskih časnikarskih židov se nam ni bati. Saj vpitje, geste in grimase so nezdvojljive lastnosti židovskega značaja. Treba samo krepkeje nastopiti, pa ti ta druhal precej postane izdatno pohlevnejša. Faktum je, da se že čujejo z Ogerskega posamezni glasovi, kateri svoji vladi in državnozborski večini naravnost svetujejo, da naj konflikta z Avstrijo nikar ne tirajo do skrajnosti, ker bi to ne bilo v skupno i. e. — ogersko korist.

Seveda to še nikakor ni splošno mnenje ogerskega časnikarstva. Vendar pa je pričakovati, da se ogorčenost prej ko prej poleže, in zopet zavladajo mirnejši in razsodnejši časi, vzlasti ker mažarska vlada sama nima poguma, javno vdeleževati se časnikarskega prepira. Grof Badeni pa naj si dobro zapomni sedanjo polemiko, katera naj ga uči, da ima v protimažarskih vprašanjih ogromno večino avstrijskega prebivalstva za seboj ter da se mu tedaj ni bati tudi — kujajočih se Mažarov.

Sloga jači, nesloga tlači — to pa veljaj avstrijskim poslancem v vrhovno načelo, kedar nastopijo pot v boj proti svojim mažarskim kolegom. Potem tudi vspehi ne bodo izostali.

Državni zbor.

Dunaj, 23. novembra.

V proračunskem odseku je posl. Mauthner poročal o „državnem dolgu", ki znaša 4.191.317.579 gl., ter nasvetoval, naj se resortni dolgovi v znesku 23.222.000 gld. konvertujejo v $3^1/_2$% investicijsko rento; prihranilo bi se na obrestih in amortizaciji na leto 1,450.000 gld. Do 31. oktobra t. l. je avstrijska vlada pri avstro-ogerski banki založila $111^1/_2$ milijona gld., od 312 milijonov državnih bankovcev je doslej zamenjenih do 200 milijonov. Vsled tega je želeti, da se prej ko mogoče izdajo bankovci po deset kron. Poročevalec sproži tudi vprašanje o konverziji 4·2 odstotne rente ter meni, da sedaj še ni ugoden čas, ker je obrestna mera v Avstriji še nestalna in se ne more misliti na znatno znižanje obrestij od državnega dolga. Ko se prične izplačevanje v gotovini in občinstvo dobi zagotovilo, da se bode državni dolg obrestoval v zlatu, tedaj bode mogoče govoriti o konverziji.

Posl. dr. Steinwender priporoča, da se konvertuje 5 odstotno posojilo južne železnice, s čimur bi država prihranila na obrestih.

Dr. Kaizl meni, da bi bilo sedaj nevarno vso rento 2800 milijonov konvertovati, pač pa naj bi se poskusilo z jednim delom.

LISTEK

Južna Afrika.

Spisal P. Emanuel Drevenšek.

(Dalje.)

II.

Quetive moral je po stari navadi vsako leto obhajati velik praznik v spomin svojih prednikov. V ta namen podal se je kralj z vsemi dvorjani v neki bližnji gozd in velika množica ljudstva ga je spremljevala. V tem gozdu so najprej cel teden vkup jedli in pili in sicer toliko, da je bila večina udeležencev pijanih. Kralj je neprenehoma spodbujal ljudi, naj pijo, in je tudi sam mnogo pil ter druge skušal v tem prekositi. Bili so vsi kolikor mogoče židane volje in napravili so tudi veliko navidezno bitko ter bojni ples. Kdor se je pri tem najbolj odlikoval, ta je tudi dobil častno darilo.

Kmalu se je pa to veselje spremenilo v žalost in jokali so, da se bi jih bil kamen usmilil, dokler se ni po navadi tretji dan vzbudil v kakem čarovniku preroški duh. Ta čarovnik umel je glas umrlega kralja tako natanko posnemati, da je ljudstvo mislilo, da govori rajni kralj iz njega.

Duh kraljev je po čarovniku dal ljudstvu nekaj splošnih naukov, potem pa sta se s kraljem sama pomenila in ljudstvo se je oddaljilo. Kralj je potem popraševal čarovnika, ali bode drugo leto mir ali vojska, ali bo on premagal, ali se bo ljudstvo morebiti uprlo in več takih stvarij. Kralj vsega tega ni nič vrjel, ampak storil je to le zato, da bi pri ljudstvu zadobil ugled, ker se sme le on z duhom pokojnega kralja pogovarjati.

Omenimo nekaj o veri Kafrov, ki prebivajo krog Somale. Joas des Santos poroča sicer, da so ti Kafri najbolj divji in najbolj surov narod celega sveta, da nimajo nobenega bogočastja, ne templjev, ne altarjev i. t. d. Precej na to pa pripoveduje o nekem božanstvu, katero imenujejo Kafri Moelungo. Tedaj so vendar le imeli nekaj vere in sicer so si predstavljali Moelungo kot najvišje bitje, katero po smrti dobrim poplačuje, hudobne pa kaznuje Pravili so tudi, da je 72 paradižev, v katere pridejo pravični in koder uživajo ravno toliko slastij, kolikor so tu na zemlji dobrih del storili. Za hudobne pa je 13 peklov, v katerih so najrazličnejše muke. Vse to pa se je pri Kafrih ohranilo po ustnem izročilu, ker jim smrdi, da bi se učili brati in pisati. Po njih naziranju bile so tudi duše živalij neumrjoče in so bivale v posebnem paradižu, koder pa so jih zamogle duše umrlih ljudij porabiti za svojo potrebo. Sploh so imeli o zmožnostih živalij velike pojme, čemur pa se ni čuditi, ker so imeli vsak dan priložnost opazovati dvoje najbolj premetenih živalij, slona namreč in opico. O opicah menili so celo, da so bile prej ljudje, ki se pa le iz hudobije delajo neme, da bi jih ne silili ljudje k delu! Dasi so toraj ti ljudje verovali v neko višje bitje, vendar je niso hoteli moliti ali prositi, ampak obračali so se s svojimi prošnjami do kralja meneč, da se ta pogovarja z umrlimi in da zamore na ta način vse sprositi od nebes, česar jim treba.

Kralj pa ni hotel prosečih poslušati, ako niso s seboj tudi prinesli precejšnih daril. Često se je celo ljudstvo nanj obračalo, naj da dežja ali pa naj ustavi dolgotrajno deževje, kralj pa videč, da ne more tako hitro ugoditi njih želji, jih je odposlal z opazko, da hoče že nanje se spomniti, vendar naj pa še pridejo in svojo prošnjo podpro z dragocenimi darovi. Tako so ti kralji izrabljevali neumnost svojega ljudstva.

(Dalje sledi.)

Finančni minister Bilinski odgovarja dr. Steinwenderju, da vlada ne more pritiskati na južno železnico glede njenega posojila. Kar se tiče konverzije drž. dolga, se o tem ne more govoriti, dokler se ne upelje plačevanje v gotovini, pravi čas pa se ne more določiti.

Posl. Menger naglaša, da se vlada mora lotiti konverzije, ako pade obrestna mera, kakor sta storili Anglija in Prusija.

Dr. pl. Fuchs opozarja, da bi konverzija zadela tudi male ljudi. Tako je n. pr. mnogo ženitbenih kavcij založenih v renti, ki bi se morale zvišati, ako bi se znižale obresti. Istotako bi občutili obrestno znižanje mnogi zasebniki, ki imajo svoje imetje naloženo v renti. Dalje so ustanove občin, cerkva itd., delnice raznih zavarovalnih društev.

Posl. dr. Steinwender odgovarja, da državni upniki ne smejo imeti privilegija, ko morajo tudi hipotečni upniki biti zadovoljni s 4 odst.

Odsek je nato vsprejel naslov „državni dolg", finančni zakon in investicijsko posojilo.

Navidezni vspehi milenijske razstave za Hrvate.

Iz Zagreba, 11. nov.

Naši uradni časopisi se ne morejo dosta nahvaliti, koliko koristi bode imela Hrvatska od zadnje budimpeštanske razstave v duševnem in gmotnem pogledu. Po njihovih trditvah se je prigodom te razstave svet prepričal o napredku hrvatskega naroda po produktih, katere je razstavil v svojem lepo urejenem oddelku. Resnica je, da se v tem pogledu strinjajo vsi opisi najrazličnejih časopisov, da je bil hrvatski oddelek najlepši in najbolje urejen. In to priznanje je gotovo častno za Hrvate, da znajo to malo, kar imajo, pokazati v oni obliki, kakor zahteva današnji okus in napredek. A kaj smo pa takega pokazali, da bi mogli imeti od tega obilne koristi, kakor nam obetajo službeni ljudje? Morda od naših duševnih proizvodov? Za te je vedel svet že pred razstavo. Književni proizvodi naše akademije ter drugih naših društev so bili znani zunanjemu učenemu svetu, a ni bilo treba čakati budimpeštanske razstave, da jih svet upozna. Naša glasovita slikarja Bukovac in Medović sta slovela že davnej pred to razstavo. A naše stare dragocenosti so že od nekdaj zanimale vsakega, ki se bavi s starinami, pa so radi izučavanja dohajali v Zagreb.

Na tem polju tedaj je Hrvate poznal zunanji svet prav dobro že od zdavnej, pa ni bila potrebna razstava niti najmanje v tem pogledu. Morda nas niso poznali Mažari, naši najbližnji sosedje in zavezniki, saj je znano, da se oni zanimajo raje z veliko politiko, mesto s poznavanjem domačih zadev. Dvojim, da bode kaj koristilo, če tudi nas naši sosedje malo bolje spoznajo, saj niso imeli za nas nikdar srca in ga tudi nikdar ne bodo imeli, saj so njihove osnove našim čisto protivne v vsakem pogledu.

Kakšnih koristi pa se imamo nadejati v gmotnem pogledu? Najlepše, kar smo razstavili, je bil naš les. Ali ga zato ne bomo nič več prodali, saj je naš les že zdavnej znan na Francoskem, Španjskem in Italijanskem. Žalibog, da je ravno mažarska politika kriva, da naša trgovina z lesom nazaduje. Isto tako je z našimi poljedelskimi produkti. Za slavonsko pšenico in koruzo vedo žitni trgovci že zdavnej in ravno tako za naše slive in slivovico. O vinu pa ne moremo govoriti, ker je vinarstvo pri nas v zadnjih letih propalo popolnoma. — O naših obrtnih izdelkih pa ne moremo govoriti, saj je pri nas obrt šele v razvitku ter se dozdaj izvaža le usnje, tanin, steklo, nekaj glinene robe in cementa. Kar se tiče pa izdelkov domače obrtnije, so le ti tako neznatni, da se ne more govoriti o kakšnem prometu ž njimi. Z našimi izdelki smo pokazali, da imamo voljo in spretnost za vsako podjetje, ali da potrebujemo naklonjenosti višjih faktorjev, naših vlad, ki ste pa do zdaj le mačehinsko ravnali z obrtnimi podjetji na Hrvatskem. Mažari so se mogli prepričati, kako neznatni so izdelki naše industrije naproti ogerskim, in kako krivične so njihove trditve, da Hrvatska more le v zvezi z Ogersko napredovati. Na tak način, kakor zdaj gotovo ne. Le v zvezi s pravično ogersko vlado, katera bi dala tudi Hrvatski, kar ji gre, moglo bi se tudi pri nas napredovati, kar pa do zdaj ni bilo v nobenem pogledu. Hrvatska razstava je mogla odpreti ogerskim državnikom oči, kako krivično se je do zdaj ravnalo s Hrvatsko v gmotnem pogledu.

Čudno je zares, da naši vladni časopisi govore tudi o velikem političnem vspehu, ki si ga je Hrvatska zadobila s to razstavo. Ta trditev pa je po našem mnenju že kar smešna. Ravno protivno je doživela Hrvatska. Znano je „Slovenčevim" čitateljem, kako je bila Hrvatska zastopana pri milenijskih svečanostih, kako se je postavil in odkril milenijski spomenik v Zemunu in kako so Hrvati po zapovedi potovali na to razstavo v Budimpešto.

Povsodi se je gledalo, da se predstavi Hrvatska po mogočnosti kot provincija mažarska; a Mažari so v tem pogledu dobro vspeli, kajti službeni zastopniki Hrvatske se niso hoteli pokazati nikjer vsaj toliko samostalni in neodvisni, kolikor jim je to po državnopravnih ustanovah dozvoljeno bilo, marveč so pri vsakej priložnosti zatajevali neodvisnost kraljevine hrvatske. In zdaj se usojajo uradni časopisi hvaliti z nekimi političnimi vspehi od razstave, ki ni bila hrvatskemu narodu nikdar po volji, nego je moral prisiljeno pri njej sodelovati.

Zakaj pa zdaj uradni časopisi tako v zvezde kujejo to razstavo in njene navidezne vspehe? Treba je pripraviti in ublažiti narod na nove troške, ki se zahtevajo za razstavo. Lanski sabor je žrtvoval za razstavo 100.000 gld., ali ta svota je prekoračena za kakih 400.000 gld. ali morda še več, in to bode treba zdaj odobriti, ker je denar že potrošen. Brez dvoma bode sabor odobril vse troške brez ugovora, ali narod pa s tem ne more biti zadovoljen, ko ima doma vendar toliko potreb, posebno letos, ko preti lakota v mnogih županijah.

Hrvatska je že dozdaj potrošila za to razstavo pol milijona goldinarjev, brez onih troškov, ki so jih imeli pojedini razstavljači in potniki v Budimpešto. Kar pa še pride, to nobeden ne ve, ker se ti troški tičejo le naše hrvatske razstave. Koliko bodemo morali plačati za celokupno razstavo, to nam še ni znano, pač pa vemo, da bodemo morali plačati svoj del, ker so naši poslanci na ogerskem saboru brez ugovora sprejeli postavo, po katerej je dolžna tudi Hrvatska v proračunu za to razstavo plačati svoj del ter razstavo priznati kot zajedniško zadevo. Uradni naši listi se mečno varajo, ko pišejo o velikih naših političnih in gmotnih vspehih vsled budimpeštanske razstave, saj smo že po gornji postavi v političnem pogledu popolnoma ponižani, ker se po njej zanikuje naša samostalnost, pa tudi gmotno hudo oškodovani, ker moramo po krivici trošiti naše dohodke na podjetja, ki se hrvatskega naroda nič ne tičejo. To vedó dobro tudi branitelji današnjega zistema, zatorej je pisava po uradnih časopisih pravo licemerstvo, ki se mora prej ali kasneje osvetiti.

Politični pregled.

V Ljubljani, 24. novembra.

Okrajni glavar Schaffgotsch in židovski liberalci. Poročilo, katero objavlja predarlski „Volksblatt" o osnovalnem shodu katoliškega učiteljskega društva za Predarlsko in o katerem smo mi včeraj na kratko poročali, je zelo razdražilo židovske liberalce. Kakor povodom solnograškega katoliškega shoda, tako se sedaj židovska klika jeze peni, ker je vladni zastopnik, okrajni glavar grof Schaffgotsch tako očitno pokazal svojo in torej vladno naklonjenost nasproti težnjam katoliških učiteljev. Židovsko-liberalna glasila kar naravnost zatrjujejo, da je ta glavarjeva izjava sad solnograškega shoda in Badenijevega odgovora na dotično interpelacijo. Največji nasprotniki vsakega verskega pojava že menijo, da so z ustanovitvijo tega društva odpravljeni vsi šolski zakoni, da je odklenkalo omiki in prosveti, za katero se neumorno trudijo, in prične se zopet doba popolnega mračnjaštva. Ta njihova skrb je pa popolnoma neumestna in brezpotrebna, kajti ako je krščanstvo oralo ledino omike in postavilo temelj ljudski izobrazbi, gotovo ne bode podiralo doseženih vspehov v nravno-znanstvenih ozirih. Torej ta strah je popolno prazen in meri na vse drugo, kot na šolo samo. Ravno tako jadikovanje pa bode dalo ostalim učiteljem po Avstriji nov pogum, da se dvignejo iz brezdna pravega novodobnega mračnjaštva.

Preosnova uradniških plač provzroča Badenijevi vladi zelo veliko skrbij. Kolikor znano, je sklenil odsek povodom razprave o vlad. načrtu, da se uveljavi novi zakon s 1. julijem 1897. Ta določba pa vladi nikakor ne ugaja, ker ne more najti potrebnega pokritja za precejšno svoto novih stroškov. Dolgo časa je ugibal grof Badeni, kje bi zastavil svojo vplivno besedo in se izognil raznim pretečim neprilikam, vender do zadnjega časa ni mogel ukreniti ničesar umestnega, tako da se je približal čas, ko se vrši že v poslanski zbornici razprava o tej predlogi. Grof Badeni se je tedaj resno poprijel svojega nujnega dela. V nedeljo je odredil ministerski predsednik posebno posvetovanje, h kateremu je povabil vse načelnike državnozborskih klubov in zvez, ter jim naznanil velikansko skrb, ki tare vlado v zadnjih dneh. Konečno je prosil zbrane načelnike, naj pri svojih klubih vplivajo na to, da se predloga ali odstavi za sedaj z dnevnega reda ali pa vsprejme določba, da stopi zakon v veljavo šele čez mesec dnij potem, ko se razglasi. — Pri tem posvetovanju se sicer ni nič pozitivnega sklenilo, ker načelniki niso bili poučeni o mnenju svojih klubovih tovarišev, in se ta zadeva torej še ni rešila. Vodja katoliške ljudske stranke je zahteval, naj vlada umakne ta načrt in predloži takega, ki bo obsegal tudi olajšave za kmečki stan. Mladočeški zastopniki žele, da se rok za uveljavljenje zakona določi s posebnim zakonom. Levica se je izjavila, da vstraja pri sklepu dotičnega odseka. Prosta zveza nemško-čeških poslancev in antisemitje so bili odsotni, vsi drugi načelniki so bili popolno zadovoljni z vladnim predlogom in torej ni popolno izključeno, da se izpolni vladna želja in tedaj za sedaj Badeni oprosti velike skrbi.

Ogerski državni zbor prične svoje delovanje, kakor že znano, z jutrišnim dnem. Zborovanje otvori presvitli cesar s prestolnim govorom. Govori se, da se prestolni govor posebno peča s pogodbenim vprašanjem. Omenjalo se bode najbrže tudi potovanja carjevega po Evropi, dogodkov v orijentu, kakor tudi Bismarckovih odkritij.

Imensko vprašanje na Ogerskem. „Agr. Tagblatt" poroča, da je te dni mažarska vlada izdala ukaz, kateri je nov hud udarec za nemažarske narode ogerske državne polovice. Vlada je namreč odredila, da se imajo imena nemažarskih nabornikov pisati v mažarščini kot državem jeziku in ne v materinščini, kakor doslej. Glede pisave priimkov pa je ukazala vlada, da mora merodajna biti pisava, katera se nahaja v matrikah. Samolastno zavijanje imen in pisava po izrečji je strogo prepovedana. „Agr. Tgbl." meni, da je ta vladna odredba samo nadaljevanje in izvajanje principa, koji je mažarska vlada zasledovala s svojimi cerkveno-političnimi reformami. Te so ji bile že s prvega početka samo sredstvo za pomažarenje vzlasti slovanskih in rumunskega plemena na Ogerskem. Pri imenih začenja se povsod potujčenje. Ko se ljudje privadijo nenavadnemu pisanju svojih lastnih in družbinskih imen, pristopni postanejo polagoma tudi tujemu, nenarodnemu duhu sploh. Taka je jednakopravnost v deželi, kjer samovlastno vlada blaženi „liberalizem". In kljub temu so še ljudje, kateri rešitve človeškega rodu pričakujejo od — „liberalcev".

Italija in Menelik. Minulo nedeljo je omenjal minister Sineo v govoru svojim volilcem mej drugim tudi najnovejšega poročila iz Afrike o sklenjenem miru mej italijanskim zastopnikom in negušem Menelikom, katero je v obilni meri razveselilo italijansko prebivalstvo. Minister je govoril mnogo o častnem miru, kakor bi ne vedel, da je znano vsakemu, ki se je količkaj zanimal za ital.-abes. vojsko, da je sklenjeni mir prav malo časten za Lahe. Ako se mora Italija odreči svojim pravicam in plačati odškodnino, toraj je vsa čast na strani Abesincev. Odškodnina, katero plača italijanska vlada Meneliku za ohranjenje italijanskih vjetnikov, znaša po uradnih poročilih 1,300.000 do 1,500.000 frankov, v resnici je pa ta svota najbrže nekoliko večja. Največ koristi od tega miru ima Rudinijeva vlada sama. Zadnji čas je bil namreč, da sta se pogodila major Nerazzini in neguš Menelik, ker le še malo je manjkalo in lok, ki je bil že do skrajnosti napet, bi bil prej ali slej počil, to je, prebivalstvo bi bilo javno pokazalo svojo veliko nejevoljo. Rudinijev kabinet si je toraj z mirom še za nekaj mesecev utrdil sedanje sedeže.

Cerkveni letopis.

Iz kolegija sv. Antona Padovanskega.

Iz Rima.

Znano je, da je red sv. Frančiška vsled roparske invazije, s katero si je laška vlada prisvojila Rim in cerkveno posestvo, razven drugih samosta-

nov po mestu in po deželi zgubil tudi poglavitni samostan Aračeljski na kapiteljskem griču. Dobre dve tretjini tega imenitnega samostana si je vlada prisvojila, da na istem prostoru postavi z mnogimi denarnimi troški spominek kralja „poštenoviča“, osvoboditelja združene Italije, Viktorja Emanuela. S tem krivičnim činom pa je bila kurija ali vrhovno predstojništvo veseljnega reda frančiškanov tako rekoč na cesto vrženo in tedanji generalni minister P. Bernardin a Portu Romatino bil je prisiljen, za-se in drugo številno osobje kurije iskati drugo prilično stanovanje.

Izvolil si je samostan „SS. Quaranta“. Pa ta samostan nikakor ni zadostoval obširnemu delokrogu kurije, in tudi drugi samostani v mestu, n. pr. S. Bartolomeo, S. Sebastiano, S. Francesco a Ripa, S. Pietro in Montorio, S. Bonaventura, S. Prisca niso bili sposobni in dovolj prostorni, da bi se v njih ustanovila kurija; ni torej druzega ostajalo, kakor zidati novo poslopje, v katerem naj bi kurija imela svoj sedež. Pač je bilo to podjetje za tedanje razmere zelo težavno, pomagati je moral Bog in sveti Anton Padovanski, veliki čudodelnik, pomagati pa tudi drugi samostani po širnem svetu s prostovoljnimi prispevki, katerim so se pridružili blagodušni milodari udov tretjega reda sv. Frančiška in drugih vernikov celega sveta. Tudi na Kranjskem in drugih slovenskih deželah so se v ta namen milodari pobirali in hvaležno smemo reči, da so bile te dežele jedne med prvimi, ki so mnogo pripomogle, da se je to delo, če tudi z mnogim naporom, vendar le posrečilo, in je tako izrastlo iz tal novo velikansko poslopje s cerkvijo, imenovano kolegij svetega Antona Padovanskega.

Tedanji generalni minister P. Bernardin pa ni imel samo namen, zidati novo stanovanje, marveč je tudi na to mislil, da v tem poslopju ustanovi neko mednarodno učilišče za gimnazijske predmete, posebno pa za modroslovje in bogoslovje, v katerih višjih vedah naj bi se poučevali in vzgojevali kleriki raznih provincij in raznih narodov. Pretečeno šolsko leto je bilo v tem zavodu nad 60 klerikov učencev, med katerimi je bilo seveda največje število iz italijanskih pokrajin, pa bili so tudi Poljaki in Ogri, Boznjaki in Hercegovinci, Amerikanci in Mehikanci.

To leto pa se je število vsled ekonomičnih gospodarskih razmer nekoliko skrčilo, gimnazijsko in modroslovsko učilišče je bilo razpuščeno in ostalo je le še bogoslovje, v katerem se predava dogmatika, morala, cerkvena zgodovina, cerkveno pravoznanstvo in znanstvo svetega pisma; poslušalcev ali učencev je 27. Kaj pa je zdaj z gimnazijskim poukom in modroslovjem? Za to mora skrbeti vsaka pokrajina za-se, kakor je to tudi poprej v navadi bilo; vrediti mora manjše domače kolegije, ki pa naj v tesni zvezi bodo z mednarodnim glavnim kolegijem sv. Antona v Rimu, in ta tesna zveza se tako doseže, da morajo učitelji, ali kakor je naš samostanski izraz, lektorji, tukaj se podvreči glavni skušnji ter tako dobiti spričevalo sposobnosti v poučevanju. Taka skušnja, „concursus Lectorum“ imenovana, povzdigne onega, ki se ji podvrže in jo z dobrim vspehom naredi, do časti generalnega lektorja, ki ima po končanem petnajstletnem poučevanju neke posebne častne predpravice in je na jednaki stopnji, kakor dosluženi provincijal.

Zadnja jednaka skušnja bila je pred štirimi leti v Asizu, letos pa se je vršila tukaj v kolegiju svetega Antona od 5. oktobra do 15. novembra in pri kateri je bilo 49 učiteljev z diplomo odlikovanih ter so bili imenovani generalnim lektorjem.

Znabiti bode jednega ali druzega zanimalo vedeti, kako da se ta skušnja tukaj vrši, in zato mi naj bo dovoljeno, da jo nekoliko opišem. Predsednik izpraševalne komisije je sam preč. P. generalni minister in njemu se družijo ocenjevalci ali presodniki (judices), katerih šest izvoli minister in imajo težavni posel, pri vseh točkah skušnje navzočim biti, pazljivo poslušati in potem vestno dotičnemu zasluženi red določiti. Izpraševalci za ustno skušnjo so trije djavni generalni lektorji ali iz kolegija svetega Antona ali pa tudi iz drugih kolegijev. Skušnja sama ima pet delov, namreč ustna skušnja (examen), šolsko predavanje (magistralis), temeljito razlaganje znanstvenega predmeta (dissertatio), oporekanje temu razlaganju (oppositio) in odgovor na to oporekanje (responsio ad objecta). Najprvo mora kandidat narediti ustno skušnjo, katera traja celo uro in ga izpraševalci jeden za drugim izprašujejo iz vseh predmetov, n. pr. za modroslovje ga izprašajo iz logike, metafizike in etike, za bogoslovje iz dogmatike, morale in cerkvenega prava.

Ko je to dobro prestal, po srečkanju izvleče za šolsko predavanje kaki učni predmet ali stavek (thesis), o katerem mora potem pred izpraševalno komisijo govoriti, kakor bi to storil v šoli pred poslušalci, vsaj pol ure; za pripravo ima pol ure časa. Tretji del skušnje je „dissertatio“. Tudi za to izvleče po srečkanju tri učne predmete ali stavke, izmed katerih si enega izvoli, da ga bode izdeloval pisemsko. Za to delo ima časa 24 ur, pa izdelati mora to nalogo popolnoma ločen od drugih in v pomoč nima drugih knjig, kakor sveto pismo in svete cerkvene očete. V navlašč za to odločeni sobi, imenovani „carcer“, ga vedno dva patra stražita po noči in po dnevu; ker je z vsem drugim potrebnim preskrbljen, ne sme v teh 24 urah sobe zapustiti in z nobenim občevati.

V ta „carcer“ pa mora iti naravnost potem, ko si je po srečkanju izvolil predmet za obdelavanje, in nikakor nima priložnosti, da bi si na jedni ali drugi način preskrbel kakih pripomočkov, sredstev za izdelavanje svoje naloge. Spisati pa mora toliko, da to v pol uri prebere ali pa tudi iz pameti reka. Pri tem pa je navzoča ne samo izpraševalna komisija, marveč so navzoči vsi kandidati, vsi kleriki kolegija in drugi.

Ko je tako svoje narejeno delo prebral ali iz pameti rekal pred navzočimi, nastopita dva izmed konkurentov, kakor ju srečkanje odloči, in oporekata z nasprotnimi dokazi, da, kar je trdil, ni pravo, in to oporekanje mora zopet pobijati s svojimi dokazi. Ta medsebojni duševni boj traja pol ure in je zelo zanimiv za poslušalce, mučiven pa za kandidata in njegova nasprotovalca.

S tem je skušnja za kandidata končana in ocenjevalci ali presodniki mu določijo red, katerega si je za vsako točko posebej zaslužil. Pri tem določilu reda se pa tako ravna. Red se namreč določi s številko, in sicer tako, da je za „examen“ najboljši red številka 4. za „magistrale“ 2, za „dissertatio“ 1, za „responsio ad objecta“ 2 in za „oppositio“ 1; slabši redi se manjšajo v številki in zavoljo tega se enota razdeli v štiri dele. Posamični deli skušnje dobé svoj red, ki potem skupaj šteti določijo skupni red, kateri ne more prekoračiti številke 10. Na to se vsi skupni redi šesterih ocenjevalcev zopet seštejejo in to število potem odloči glavni red, kateri ne more višji biti od številke 60.

Le prav redkokrat se prigodi, da bi kateri dobil številko 60, kar bi značilo, da je izkušnjo izvrstno naredil. Kdor dobi številko med 50 in 58, je prav dobro izvršil, dobro, ki doseže številko 48; kdor ima številko 40, ni potrjen za generalnega lektorja, zamore ga pa generalni minister imenovati navadnim lektorjem v kakšnem zavodu ali kolegiju nižje vrste. S številko 30 ima pravico, čez tri leta skušnjo na novo storiti, če pa te številke ne doseže, se mu to ne dovoljuje.

Kateri so skušnjo dobro izvršili, ponovijo vpričo vse samostanske družine dejanje vere, t. j. prisežejo na sveti evangelij, da bodo vedno to in tako učili, kakor sveta rimska katoliška cerkev uči in verovati zapoveduje.

Iz vsega tega zamoremo sklepati, da se tudi od samostanskega učitelja zahteva temeljito znanje onih ved, v katerih hoče svoje mlade sobrate klerike poučevati, in da se tudi v redu sv. Frančiška goji znanost, katera je zlasti v sedanjem času tako potrebna ne samo za svetovnega duhovnika, marveč tudi za duhovnika frančiškana.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 24. novembra.

(**Jugoslovanski klub.**) Prihodnji četrtek, 26. t. m., zbrali se bodejo na Dunaju vsi jugoslovanski državnozborski poslanci, da se posvetujejo o ustanovitvi novega, vsem slovenskim in hrvaškim poslancem pristopnega kluba.

(**Novi lovski zakon za Kranjsko**), sklenjen v deželnem zboru Kranjskem, kakor listi poročajo, ni dobil najvišjega potrdila in sicer ga baje zato vlada ni priporočila v potrjenje, ker ne pričakuje, da bi župani glede odškodnine dovolj nepristranski ravnali s strankami. — Po našem mnenju bi župani vsaj toliko nepristranski vzlasti z ozirom na kmete izvrševali svoj posel, kakor so to dosedaj storili vladni organi.

(**Poštni urad v Komendi.**) 1. grudna 1896 odpre se v Komendi nov poštni urad, ki se bode pečal s pismensko in vožno pošto ter ob enem služboval kot nabiralnica poštno hranilničnega urada. Zvezo bode imel s poštnim uradom v Kamniku po poštnem potu.

(**Prvi sneg.**) Danes je jel naletavati v Ljubljani prvi sneg. Po Gorenjskem imajo tega zimskega gosta že dalje časa v posetih. Sicer je ta znanec v tem času skoro neizogiben, vendar ne bomo nič proti temu imeli, ako ga solnce ali jug še preženeta do Božiča.

(**Slovenščina in katekizem.**) V Gradcu se sedaj pripravljajo na mestne volitve. Kandidate bodo postavile štiri stranke, sedaj vladajoča liberalna, Feichtingerjeva, protisemitska in socijaldemokratična stranka. Pri zadnji je tudi dokaj Slovencev, kakor je razvideti iz časniških poročil graških o volilnih shodih. Na nekem takem shodu je namreč jeden navzočih zahteval, naj se otroci v šoli namestu katekizma učé slovenščine. Predsednik je omenil, da v Gradcu ni nobene slovenske šole. Drug Slovenec je zahteval, naj se v Gradcu vpelje slovenska šola. Predsednik mu je odgovoril, da se nikdo ne more ozirati na sitnosti posameznikov, češ, v Ljubljani se mora Nemec učiti slovenski, v Gradcu pa Slovenec nemški (!). Na jedni listi kandidatov je tudi neki obrtnik Jurčič, ki je dejal, da v srcu ni Nemec, da pa svoje otroke vzgojuje „tajč“, da je torej dober za kandidata. — Iz teh kolobocij je razvidno, kako so socijalnodemokratični Slovenci v Gradcu vneti za katekizem, in nemški socijalni demokrati za — slovenščino!

* * *

(**Radovedni stotnik.**) Iz letošnjih vojaških vaj je prinesel neki udeleženec nastopno, vrlo zanimivo anekdoto o jednem izmej sinov šlezvig-holsteinskega princa, soproga angleške princezinje Helene. Princ služi pri dragonskem polku kot poročnik. Nekega lepega dne mu je bilo naročeno, naj prevzame poveljstvo nad prednjo stražo, katere glavni poveljnik je neki pehotni stotnik. Poslednji ni poznal mladega poročnika in pričel z njim nekako zabaven pogovor. Ko je ugledal na njegovih prsih redovno dekoracijo, vprašal ga je: „Gospod, kakošen red pa nosite?“ „To je vitežki križ“, odgovori princ. „Toda ta stvarica se mi zdi zelo čudna!“ „In vender je pravi angleški vitežki red!“ odvrne princ. „Ja, saperlot, kje ste pa staknili to stvar?“ „Na Angleškem sem jo dobil!“ „Kako pa je to, da so jo vam dali?“ „Moja babica mi je dala ta red, gospod stotnik!“ „Kaj neki, ali menite morda norce briti z menoj? Kdo pa je vaša babica?“ „Angleška kraljica“, odgovori princ na kratko ter se obrne.

(**Hijene družabnega življenja.**) „Poljski Dziennik“ poroča: Znano je, kako pogubljiv je vpliv judovskih oderuhov na slojeve človeške družbe. Kako grozovito in nečloveško izsesavajo te pijavke svoje žrtve, naj pojasni slučaj, ki se je pred nekaj dnevi zgodil: Neki častnik je potreboval pred tremi meseci nujno 200 gld., prišel je torej k lvovskemu bogatinu semitskega pokoljenja, prosit, naj mu jih posodi. Ta mu pripelje drugega juda, in drugi tretjega, ki se po dolgem obotavljanju dá preprositi, da mu svoto posodi pod pogojem, da kupi pri njem naslonjačev (divanov) za 800 gld., ki pa v resnici niso vredni nad 100 gld. Častnik, kateremu voda v grlo teče — nepoplačani dolgovi imajo za vojaškega dostojanstvenika hude nasledke — podpiše menjico, glasečo se na 1000 gld. za 3 mesečni obrok. Jud, ki ima 700 gld. čistega dobička, je zavarovan zoper postavo, saj je posodil 200 gld. „brez obresti“ in so naslonjači častniku tako „dopadali“. Ko obrok poteče in častnik ne more izplačati, zažuga jud materi, da ovadi častnika njegovemu višjemu. Mati hiti v smrtnem strahu k mlademu odvetniku. Ta pokliče juda v pisarno, kjer slepar precej poskuša odvetnika za se pridobiti in mu ponuja 100 gld. nagrade. — Odvetnik mu žuga, da ga dá zapreti, potem pa se

Najbolje priporočena za preskrbljenje vseh v kurznem listu zaznamovanih menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien, I. Bezirk, Stefansplatz Nr. 11, Parterre.

začne pogajanje in slednjič je goljuf zadovoljen s 600 gld. Torej pridobil je 300 gld. „brez najmanjšega truda“. In list konča: S takim početjem, ki se vrši v Lvovu na leto ne jedenkrat, ampak tisočkrat, pridobe hijene družbe neizmernega premoženja.

Društva.

(Gasilno društvo v Idriji) je imenovalo svojega prvega stotnika in sedanjega blagajnika, gospoda trgovca Franceta Ks. Golija za mnogotere velike zasluge, ki si jih je pridobil za društvo, svojim prvim častnim članom. — 23. t. m. je bil blagoslovljen nov vodovod, izpeljan iz „Kobalovih planin“. Ob tej priliki je izročilo društvo odlikovancu častno diplomo, ki je prav lepo izdelana. Iskreno čestitamo gospodu Goliju ob tem odlikovanju. To je pač najboljši odgovor na toliko številne napade v raznih časnikih na odlikovanega, da hodi pravo pot.

(Podporno bolniško društvo slovanskih vseučiliščnikov v Gradcu.) Iz Gradca: Pred kratkim se je osnovalo „Podporno bolniško društvo slovanskih vseučiliščnikov v Gradcu“ z blagim namenom, oskrbovati in podpirati obolele dijake slovanskih narodnostij. Kdor le količkaj pozna razmere in težnje dijaške na vseučilišču, komur je znano, s kakimi težavami in pomanjkanjem mora se posebno slovenski dijak s tujimi bojevati, bo uvidel potrebo takega blagodejnega društva! Težko je že dijaku shajati, dokler je še zdrav in čvrst, koliko težje, da celo nemogoče, kadar zboli ubogi dijak. Ker so mu zdravniška pomoč, zdravila itd. predraga, zanemarja vedno bolj in bolj bolezen; pogubonosno kal nosi v sebi in le malokateremu je mogoče, pravočasno ukreniti potrebno, ker je žalibog v preslabem gmotnem stanju. Človeka zaboli srce, ako vidi hirajočega kolega brez pomoči. Da jih ravno izmed slovenskih dijakov toliko prerano umrje, vzrok temu je, da je slovenski dijak brez vsake pomoči v slučaju bolezni. Že dolgo se je občutila potreba podpornega bolniškega društva v slovanskem dijaštvu in zdaj se je ta srčna želja uresničila. Da bo pa društvo tudi doseglo svoj namen, treba je podpore iz domovine, od prijateljev dijaštva. — Letnina za dijake je mala (4 krone), ker se ne more več zahtevati od njih, in zato so v slučaju bolezni popolnoma preskrbljeni. Z ozirom na velike stroške obrača se odbor na radodarne rodoljube s prošnjo, da blagovolijo društvu pristopiti kot podporniki (10 kron na leto) ali pa kot ustanovniki (200 kron), za kar jim bode slovansko dijaštvo vedno hvaležno. V društvu so zastopane vse slovanske narodnosti in na čelu stoji akad. senat, uvidevši veliko potrebo. Pričakujoč, da se bo slov. občinstvo tudi to pot odzvalo naši prošnji, prosi odbor, da se pošiljajo eventuelni darovi in podpore na odbor podpornega bolniškega društva slovan. vseučiliščnikov v Gradcu (Allgemeines Krankenhaus.) Odbor konstituiral se je sledeče: Predsednik: g. prof. dr. Eppinger Hanns, podpredsednik: g. med. Kunst Anton, I. tajnik: g. med. Kac Viktor, II. tajnik: g. med. Dražič Luka, blagajnik: med. Feuerstein Leo, blag. namestniki: med. Arneri Vlaho, med. Cipanowski Ivan, med. Nikolić Petar, med. Stojanov Ivan. Odborniki gg.: prof. dr. Krones Fran vit. pl. Marchland, prof. dr. Mischler Ernst, med. Begić Milan, med. Cvetković Anastazije, teh. Domanski Stanislaus in jur. Urbanek I.

Telegrami.

Dunaj, 24. novembra. (Poslanska zbornica.) Pričetkom današnje seje sta interpelovala poslanca Menger in Waibel s tovariši ministerskega predsednika radi nagovora okrajnega glavarja grofa Schaffgotscha pri ustanovnem shodu katoliškega učiteljskega društva za Predarlsko v Feldkirchu.

Dunaj, 24. novembra. Srbski kralj Aleksander je obiskal včeraj grofa Goluhovskega ter ostal pri njem pet četrt ure. Nato je obiskal tudi ministra Krieghammer in Kallay ter nuncija Taliani.

Dunaj, 24. novembra. Srbski kralj Aleksander je odpotoval danes zjutraj v Rim.

Levov, 24. novembra. „Gazetta Narodova“ poroča z Dunaja: Državnozborsko zasedanje traja do 19. decembra. Na to se prično božične počitnice. Zadnje dni meseca decembra se snidejo deželni zbori. Pričetkom januvarija se zopet prične državnozborsko zasedanje, ki traja kakih 14 dnij. Splošne volitve za državni zbor se vršé v drugi polovici meseca marca.

Solnograd, 24. novembra. V pongavskih kmečkih občinah je bil pri včerajšnji dopolnilni volitvi za dež. zbor izvoljen stolni kapitular Winkler.

Pariz, 24. novembra. Dnevnik „Paix“ zatrjuje, da se v kratkem objavi besedilo v Parizu sklenjene pogodbe med carjem Nikolajem in predsednikom Faure.

Pariz, 24. novembra. „Agence Havas“ poroča iz Aten, da se je sešlo veliko članov tajnega odbora v Samosu ter sklenilo, da siloma zahtevajo izvedbo dovoljenih preosnov.

Proti revmatičnim bolečinam

uporablja se za vribanje bolečih telesnih delov

antirrheumon lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta).

Cena steklenici 25 kr. 125 (50—39) 5

Umrli so:

22. novembra. Marija Mulhar, posestnica, 73 let, Kladezne ulice 4, plučnica.

Tujci.

22. novembra.

Pri *Slonu*: Bleyer, Frieb, Steindler, Tschepper, Weiss z Dunaja. — Füssel iz Prage. — Bett iz Trsta. — Belik s Snežnika. — Abonyi iz Budimpešte. — Globočnik iz Vel. Lašič. — Vesel iz Trnovega.

Pri *Maliču*: Garzarolli iz Senožeč. — Veith iz Linca. — Wilfan iz Celovca. — Margoni, Michl, Helly, Tschunko z Dunaja. — Landecker iz Monakovega.

Pri *Lloydu*: Ružiška z Dunaja. — Saje iz Štange.

Pri *avstrijskem caru*: Kocijan, Obesnel iz Trsta. — Rakovz iz Afritz-a.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
23	9. zvečer	745·5	1·8	sr. svzh.	oblačno	
24	7. zjutraj	744·9	1·1	sr. szah.	skoro oblč	0·0
	2. popol.	745·2	1.7	pr. m. sever	„	

Srednja včerajšnja temperatura 0·7°, za 1·2° pod normalom.

Novo urejena
lekarna pri Mariji Pomagaj

M. Leusteka v Ljubljani

Resljeva cesta št. 1 zraven mesarskega mosta

priporoča za zimski čas najbolj pripravno za ohranjenje zdravja **pristno čisto, sveže**

dorš-medicinsko ribje olje

dobrega, prijetnega okusa in lahko prebavljivo. — Cena mali steklenici **50 kr.**, veliki steklenici **1 gld.**

Ob jednem priporoča tudi zaradi izredno izvrstnega učinka najbolje poznato

Tanno-chinin tinkturo za lase

katera **okrepčuje lasišče in preprečuje izpadanje lás.** — Cena steklenici **50 kr.**

Zaloga vseh znanih preizkušenih **domačih zdravil**, katera se priporočajo po cenikih in časopisih, tù- in **inozemskih špecijalitet, medicinskega konjaka, malage, ruma**, vsakovrstnega **čaja** itd.

Razpošilja **dvakrat na dan** po pošti. (766—3)

Prodaja materijala od knežjega dvorca.

Od **porušenega knežjega dvorca** v Ljubljani prodajam po nizki ceni

stavbinski in drugi materijal,

kot: **opeko, vezi, vrata, okna** itd. itd.

na lici mesta ali pa na svojem domu **v Ljubljani, Trnovski pristan št. 14.**

Val. Accetto,
zidarski mojster.

554 62—47

Strojarija

z vsem potrebnim orodjem, v dobrem stanu, zraven tudi stanovanje, se zaradi smrti takoj **v najem odda.**

Več se izvé pri vdovi **Mariji Šifrer**, posestnici, **v Stari Loki št. 27, pošta Škofja Loka.** 764 2—2

Katol. Bukvarna v Ljubljani priporoča:

Enchiridion Liturgicum in usum Clericorum et Sacerdotum in sacris functionibus. Collegit Jos. Erker. Cena 1 gld 50 kr.

Koledar katol. tiskovnega društva za 1897, lepo vezan s svinčnikom, priporočen zlasti gg. katehetom zaradi „Imenika učencev in učenk“. Cena neudom 1 gld. 20 kr.

Stanarinske knjižice za stranke

z uradno potrjenimi določbami hišnega reda v slovenskem in nemškem jeziku, z razpredelbo za vplačevanje stanarine, vodovodne in mestne doklade, dobé se **komad po 15 kr., 10 komadov vkup 1 gld.** v

Katol. Tiskarni v Ljubljani.

Št. 13.621. 767 1—1

Oklic.

Dné 2. decembra 1886 in nadaljne dneve vsakokrat **od 10. ure dopoldne naprej** se bode vršila **v Mirni Peči pri Novem Mestu**

sodna javna prostovoljna dražba

v zapuščino **Jožefa Rus** iz Mirne Peči spadajočih **premičnin (konj, goved, poljskih pridelkov, raznega hišnega in kmetijskega orodja).**

Dražbenina se ima takoj plačati in blago takoj prevzeti.

C. kr. za mesto deleg. okrajno sodišče v Novem Mestu,

dné 19. novembra 1896.

Dunajska borza.

Dné 24. novembra.

Skupni državni dolg v notah	101 gld.	25 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 „	25 „
Avstrijska zlata renta 4%	122 „	65 „
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	101 „	— „
Ogerska zlata renta 4%	122 „	15 „
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	99 „	15 „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	940 „	— „
Kreditne delnice, 160 gld.	364 „	10 „
London vista	119 „	85 „
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 „	77½ „
20 mark	11 „	75 „
20 frankov (napoleondor)	9 „	53 „
Italijanski bankovci	45 „	15 „
C. kr. cekini	5 „	68 „

Dné 23. novembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	144 gld.	— kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	155 „	— „
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	193 „	50 „
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 „	10 „
Tisine srečke 4%, 100 gld.	136 „	50 „
Dunavske vravnavne srečke 5%	130 „	60 „
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	105 „	50 „
Posojilo goriškega mesta	112 „	— „
4% kranjsko deželno posojilo	99 „	25 „
Zastavna pisma av. osr zem.-kred. banke 4%	99 „	30 „
Prijoritetne obveznice državne železnice	222 „	25 „
„ „ južne železnice 3%	174 „	10 „
„ „ južne železnice 5%	127 „	75 „
„ „ dolenjskih železnic 4%	99 „	50 „
Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld.	— kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140 „	— „
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	18 „	— „
Rudolfove srečke, 10 gld.	22 „	— „
Salmove srečke, 40 gld.	69 „	75 „
St. Genóis srečke, 40 gld.	71 „	— „
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 „	— „
Ljubljanske srečke	22 „	75 „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	154 „	25 „
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3375 „	— „
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	424 „	— „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	94 „	— „
Dunajskih lokal. železnic delniška družba	62 „	— „
Montanska družba avstr. plan.	84 „	15 „
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	155 „	50 „
Papirnih rubljev 100	127 „	62 „

Nakup in prodaja vsakovrstnih **državnih papirjev, srečk, denarjev** itd. **Kavarovanje** za zgube pri **žrebanjih**, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. **Kulantna izvršitev naročil na borzi.**

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh **gospodarskih** in **finančnih stvareh**, potem o kursnih vrednostih vseh **špekulacijskih vrednostnih papirjev** in **vestni svéti** za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti **naloženih glavnic.**

Izdajatelj: Dr. Ivan Janežič. Odgovorni vrednik: Ivan Rakovec. Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.